

**ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΚΑΙ
ΜΑΙΩΝ
CYPRUS NURSES AND MIDWIVES ASSOCIATION**



**Περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμοι
1988-2012**

Κανονισμοί δυνάμει της παραγράφου (στ) του άρθρου 22

Κώδικας Μαιευτικής Δεοντολογίας

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
<i>Διεθνής Ορισμός της Μαιίας της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (ΔΣΜ)</i>	5
Πεδίο άσκησης.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α	6
1. Η σχέση της μαιίας με τα άτομα	6
1.2 Η σχέση της μαιίας με την άσκηση της μαιευτικής	7
1.3 Η σχέση της μαιίας με το επάγγελμα	8
1.4 Η σχέση της μαιίας με την επαγγελματική ανάπτυξη	9

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δεοντολογία αποτελεί το επιστέγασμα της εφαρμοσμένης επαγγελματικής ηθικής. Ως δέον ορίζεται το πρόπον, το ορθό και το αναγκαίο. Η Δεοντολογία ορίζει τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν την άσκηση κάποιου επαγγέλματος. Ο Κώδικας Μαιευτικής Δεοντολογίας περιλαμβάνει νομικούς, κοινωνικούς, επαγγελματικούς κανόνες και άλλες οντότητες οι οποίες σχετίζονται με τη συμπεριφορά της μαίας κατά την άσκηση του επαγγέλματός της. Ο Κώδικας Μαιευτικής Δεοντολογίας στοχεύει:

(α) Στη διαφύλαξη της ασφάλειας και στην προστασία των ατόμων και της κοινωνίας γενικότερα, που είναι αποδέκτες της φροντίδας υγείας και παράλληλα των μαιευτικών υπηρεσιών υγείας.

(β) Στην προστασία του μαιευτικού επαγγέλματος ρυθμίζοντας τις σχέσεις τόσο των μαιών μεταξύ τους, όσο και με άλλους επαγγελματίες φροντίδας.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας Μαιών έχει αναπτυχθεί για το μαιευτικό επαγγελματικό δυναμικό της Κύπρου. Αναφέρεται στις μαίες σε όλους τους τομείς επαγγελματικής απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της κλινικής άσκησης, διοίκησης, ρύθμισης, εκπαίδευσης και έρευνας στη μαιευτική. Οι μαίες φέρουν την ευθύνη της εφαρμογής του Κώδικα και Δεοντολογίας Μαιών, ώστε να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις αναδυόμενες ανάγκες της άσκησης της μαιευτικής.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας Μαιών διαβάζεται από κοινού με τον Κώδικα Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών στη Δημοκρατία. Έχει σχεδιαστεί για να απευθύνεται σε πολλαπλά κοινά, όπως μαίες, μαιευτές, φοιτητές της μαιευτικής, γυναίκες και οικογένειές τους που είναι αποδέκτες μαιευτικής φροντίδας και υπηρεσιών, τη κοινωνία γενικά, εργοδότες των μαιών, μαιευτικές ρυθμιστικές αρχές και παράγοντες προστασίας καταναλωτών. Επίσης επισημαίνεται ότι οι έννοιες "ηθική" και "δεοντολογία" είναι θεμελιωδώς ίδιες και γι' αυτό εναλλάσσονται εξίσου στον Κώδικα.

Η φιλοσοφία των μαιών και του μαιευτικού επαγγέλματος αποτελεί παράλληλα και το φιλοσοφικό υπόβαθρο του Κώδικα. Αυτή η φιλοσοφία δεσμεύει τις μαίες στο σεβασμό, προαγωγή, διαφύλαξη και υπεράσπιση των δικαιωμάτων των γυναικών και των νεογνών τους που είναι αποδέκτες των υπηρεσιών και της φροντίδας των μαιών. Ο Κώδικας επίσης βασίζεται, συμπληρώνεται και ερμηνεύεται σε συνάφεια με το "Κώδικα Δεοντολογίας των Μαιών" της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (ICM, 2008), καθώς επίσης και άλλα ηθικά πρότυπα και οδηγίες που αναπτύχθηκαν στην ευρωπαϊκή κοινωνία και τους περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμους του 1988 μέχρι 2012, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Διεθνής Ορισμός της Μαίας της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (ΔΣΜ)

“Μαία”^{1*} είναι το άτομο το οποίο έχει επιτυχώς ολοκληρώσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη μαιευτική πλήρως αναγνωρισμένο στη χώρα που εκπονείται και το οποίο είναι βασισμένο στις Θεμελιώδεις Δεξιότητες της Βασικής Μαιευτικής Πρακτικής της ΔΣΜ και στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Μαιευτικής Εκπαίδευσης της ΔΣΜ, έχει αποκτήσει τα απαιτούμενα προσόντα για να εγγραφεί στο Μητρώο Μαιών ή/και είναι νόμιμα αδειούχος για να ασκεί τη μαιευτική και να χρησιμοποιεί το τίτλο “μαία”, και η οποία επιδεικνύει ικανότητα στην άσκηση της μαιευτικής.

Πεδίο άσκησης

Η μαία αναγνωρίζεται ως αρμόδιος και υπεύθυνος επαγγελματίας που εργάζεται σε συνεργασία με τις γυναίκες για να δώσει την απαραίτητη υποστήριξη, φροντίδα και συμβουλές κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της μετά τον τοκετό περιόδου, να διαχειρίζεται τους τοκετούς με ίδια ευθύνη και για να παρέχει φροντίδα στο

¹ *Ο όρος “μαία” συμπεριλαμβάνει και τον όρο “μαιευτής”.

(Ο ορισμός υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της ΔΣΜ, 15 Ιουνίου 2011, Ντέρπαν)

νεογέννητο και το νήπιο. Αυτή η φροντίδα περιλαμβάνει προληπτικά μέτρα, την προώθηση της φυσιολογικής γέννησης, την ανίχνευση επιπλοκών στη μητέρα και το παιδί, την πρόσβαση σε ιατρική φροντίδα η άλλη κατάλληλη βοήθεια και τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης.

Η μαία έχει σημαντικό ρόλο στην συμβουλευτική και την αγωγή υγείας, όχι μόνο για τη γυναίκα, αλλά και εντός της οικογένειας και την προγεννητική εκπαίδευση και προστασία για την γονεϊκότητα και μπορεί να επεκταθεί την υγεία των γυναικών, τη σεξουαλική ή αναπαραγωγική υγεία και τη φροντίδα των παιδιών.

Η μαία μπορεί να ασκήσει το επάγγελμά της σε οποιοδήποτε περιβάλλον συμπεριλαμβανομένου του σπιτιού, της κοινότητας, των νοσοκομείων, των κλινικών ή των μονάδων υγείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1. Η σχέση της μαίας με τα άτομα

Η μαία:

(α) αναπτύσσει εταιρική σχέση με τις γυναίκες στην ποία και οι δύο μοιράζονται σχετικές πληροφορίες οι οποίες οδηγούν σε ενημερωμένη λήψη απόφασης, συγκατάθεση σε πρόγραμμα φροντίδας και ανάληψη και αποδοχή ευθύνης για τα αποτελέσματα των αποφάσεων και των επιλογών τους.

(β) στηρίζει το δικαίωμα των γυναικών και των οικογενειών να συμβάλλουν ενεργά στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη φροντίδα τους.

(γ) ενδυναμώνει τις γυναίκες να προασπίζονται τους εαυτούς τους σε ζητήματα που επηρεάζουν την υγεία τους στη δική τους κοινωνία και κουλτούρα.

(δ) αλληλοϋποστηρίζεται στη διατήρηση του επαγγελματικού της ρόλου και τροφοδοτεί ενεργά το δικό της αίσθημα αυτοεκτίμησης και των άλλων.

(ε) συνεργάζεται με σεβασμό με τους άλλους επαγγελματίες υγείας παραπέμποντας και αναφέροντας όπου χρειάζεται όταν οι ανάγκες υγείας της γυναίκας υπερβαίνουν τις ικανότητες της μαίας.

(στ) αναγνωρίζει την ανάγκη ανθρώπινης αλληλεξάρτησης στο δικό της πλαίσιο άσκησης και ενεργά επιζητά την επίλυση υπαρχόντων συγκρούσεων.

(ζ) έχει ευθύνες ως προς τον εαυτό της ως άτομο με ηθική αξία και δραστηριότητας που ενέχουν ηθική και αυτοσεβασμό και διατήρηση της αξιοπρέπειας.

1.2 Η σχέση της μαίας με την άσκηση της μαιευτικής

Η μαία:

(α) παρέχει μαιευτική φροντίδα στις γυναίκες και στις οικογένειές τους, με σεβασμό της πολιτισμικής τους διαφορετικότητας, ενώ ταυτόχρονα αγωνίζεται για την

εξάλειψη των επιβλαβών πρακτικών εντός των ίδιων πολιτισμών ή κοινωνιών.

(β) ενθαρρύνει ρεαλιστικές προσδοκίες γέννας από τις γυναίκες μέσα από τη δική της κοινωνία, με ελάχιστη προσδοκία το ότι καμία γυναίκα δεν θα υποστεί βλάβη λόγω της σύλληψης ή της εγκυμοσύνης ή του τοκετού.

(γ) χρησιμοποιεί σύγχρονη και ερευνητικά τεκμηριωμένη επαγγελματική γνώση για να διασφαλίσει ασφαλές μαιευτικές πρακτικές σε όλες τις κουλτούρες και συνθήκες.

(δ) ανταποκρίνεται στις ψυχολογικές, σωματικές, ψυχικές και πνευματικές ανάγκες της γυναίκας σε οποιοσδήποτε συνθήκες και αν βρίσκεται.

(ε) δρα ως επαγγελματικό πρότυπο στην προαγωγή της υγείας των γυναικών, των οικογενειών του και των άλλων επαγγελματιών υγείας καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

(στ) ενεργά αποζητεί προσωπική, διανοητική και επαγγελματική ανάπτυξη καθ' όλη την επαγγελματική της ζωή, ενσωματώνοντας αυτή την ανάπτυξη στη μαιευτική της πρακτική.

1.3 Η σχέση της μαιίας με το επάγγελμα

Η μαιία:

(α) διατηρεί εμπιστευτικές τις πληροφορίες των γυναικών που φροντίζει, ώστε να διαφυλάττει το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα και χρησιμοποιεί την κρίση τη στη χρήση αυτών των πληροφοριών, εκτός από ό,τι προστάζει ο Νόμος.

(β) είναι υπεύθυνη για τις αποφάσεις και τις ενέργειες για τις οποίες διατηρεί βαθιούς ηθικούς φραγμούς, όμως η έμφαση στην προσωπική ηθική δεν πρέπει να στερεί τις γυναίκες από ουσιώδεις υπηρεσίες υγείας.

(δ) αναγνωρίζει και κατανοεί τις ανεπιθύμητες επιπτώσεις που ενέχονται σε παραβιάσεις των δεοντολογικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη υγεία των γυναικών και βρεφών και αγωνίζεται για την εξάλειψη αυτών των παραβιάσεων.

(ε) η μαία συμμετέχει στην ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών για την υγεία που προάγουν την υγεία των γυναικών και των αναπαραγωγικών οικογενειών.

1.4 Η σχέση της μαίας με την επαγγελματική ανάπτυξη

Η μαία:

(α) διασφαλίζει ώστε η ανάπτυξη της μαιευτικής γνώσης βασίζεται σε δραστηριότητες ή ενέργειες που προστατεύουν τα ατομικά δικαιώματα των γυναικών.

(β) αναπτύσσει και μοιράζεται τη μαιευτική γνώση, μέσα από διάφορες διαδικασίες, όπως την μεταξύ τους αξιολόγηση και την έρευνα.

(γ) συμμετέχει στην τυπική ή επίσημη εκπαίδευση των φοιτητών της μαιευτικής και στη συνεχή εκπαίδευση και ανάπτυξη των επαγγελματιών μαίων.